

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 59/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. februára 2015 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 3569/2014 až sp. zn. Rvp 3577/2014 vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici a jeho uzneseniami sp. zn. 17 Co 567/2013 z 9. januára 2014 (sp. zn. Rvp 3569/2014), sp. zn. 13 Co 283/2014 z 18. februára 2014 (sp. zn. Rvp 3570/2014), sp. zn. 5 CoE 85/2013 z 11. februára 2014 (sp. zn. Rvp 3571/2014), sp. zn. 13 Co 282/2014 z 18. februára 2014 (sp. zn. Rvp 3572/2014), sp. zn. 13 Co 285/2014 z 18. februára 2014 (sp. zn. Rvp 3573/2014), sp. zn. 13 Co 284/2014 z 18. februára 2014 (sp. zn. Rvp 3574/2014), sp. zn. 13 Co 286/2014 z 18. februára 2014 (sp. zn. Rvp 3575/2014), sp. zn. 13 Co 287/2014 z 18. februára 2014 (sp. zn. Rvp 3576/2014) a sp. zn. 14 Co 665/2013 zo 17. decembra 2013 (sp. zn. Rvp 3577/2014) a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 3569/2014 až sp. zn. Rvp 3577/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 3569/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 3. apríla 2014, doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) a jeho sp. zn. 17 Co 567/2013 z 9. januára 2014, sp. zn. 13 Co 283/2014 z 18. februára 2014, sp. zn. 5 CoE 85/2013 z 11. februára 2014, sp. zn. 13 Co 282/2014 z 18. februára 2014, sp. zn. 13 Co 285/2014 z 18. februára 2014, sp. zn. 13 Co 284/2014 z 18. februára 2014, sp. zn. 13 Co 286/2014 z 18. februára 2014, sp. zn. 13 Co 287/2014 z 18. februára 2014 a sp. zn. 14 Co 665/2013 zo 17. decembra 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uviedla, že Okresný súd Zvolen uzneseniami sp. zn. Spr HP 971/2013 z 31. júla 2013 (sp. zn. Rvp 3569/2014) a sp. zn. Spr HP 986/2013 z 9. augusta 2013 (sp. zn. Rvp 3571/2014), Okresný súd Rimavská Sobota uzneseniami sp. zn. Spr 974/2013 zo 16. decembra 2013 (sp. zn. Rvp 3570/2014), sp. zn. Spr 955/2013 z „30. 5. 1904“ (sp. zn. Rvp 3572/2014), sp. zn.

Spr 1168/2013 zo 16. decembra 2013 (sp. zn. Rvp 3573/2014), sp. zn. Spr 1024/2013 zo 16. decembra 2013 (sp. zn. Rvp 3574/2014), sp. zn. Spr. 1295/2013 zo 16. decembra 2013 (sp. zn. Rvp 3575/2014) a sp. zn. Spr. 1117/2013 zo 16. decembra 2013 (sp. zn. Rvp 3576/2014) a napokon aj Okresný súd Revúca uznesením sp. zn. Spr HP 32/2013 zo 16. augusta 2013 [sp. zn. Rvp 3577/2014 (ďalej len „uznesenia okresných súdov“)] jej uložili povinnosť zaplatiť súdny poplatok „za spracovanie hromadného podania podľa položky č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.).

Sťažovateľ s uložením povinnosti nesúhlasil, a preto podal proti rozhodnutiu odvolanie, kde uviedol všetky právne dôvody spochybňujúce právne závery okresného súdu a poukázal aj na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky produkovanú vo veci povinnosti zaplatiť súdny poplatok.“

O odvolaniach sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutými uzneseniami tak, že potvrdil uznesenia okresného súdu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

Sťažovateľka uviedla, že sa nemohla „stotožniť s odôvodnením rozhodnutia súdu druhého stupňa a jeho právnymi závermi, a to najmä preto, že tieto neprípustným spôsobom limitujú“ jej „základné práva tak, ako je to rozvedené... v tejto sťažnosti“.

Podľa názoru sťažovateľky okresné súdy a krajský súd postupom v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami porušili jej „... základné práva, konkrétne:

1) právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky...;

2) právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...;

3) právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

4) právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

Tvrdíme, že Okresný súd... a porušovateľ porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj jeho právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že svoje rozhodnutie formulovali na základe

nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva a osobitne aplikácie protiústavnej úpravy bez toho, aby vyvolali konanie na potvrdenie domnienky o ústavnosti, ktorá je však vyvrátiteľná rozhodnutím o abstraktnej kontrole ústavnosti.“.

Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje takto:

„... vôbec nie je zrejmé, ktoré podania súd vyhodnotil ako také, ktoré tvoria spoločne hromadné podanie...

... sťažovateľ nenavrhol súdu vykonať úkony. Podľa ust. § 1 zákona č. 71/1992 Zb. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Poplatky sa môžu vyberať aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ale len ak je to v sadzobníku výslovne uvedené. V položke 20b nie je výslovne uvedené, že poplatok za spracovanie hromadného podania je možné vyberať bez návrhu poplatníka na vykonanie úkonu súdu...

... nie je zrejmé, prečo boli podania súdom vyhodnotené ako také, ktoré tvoria súčasť iných, viac než desiatich podaní podaných tým istým subjektom v ten istý deň...

... tiež nie je zrejmé, či spoplatnené podanie je vo vzťahu k skupine podaní (hromadnému podaniu) podaním v poradí desiatym alebo iným a či má byť alebo nemá byť spoplatnené...

... Napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie.“

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že *„... porušovateľ alebo súd prvého stupňa, mali prerušiť konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Totižto všeobecne záväzný právny predpis, konkrétne položka č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.), ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou. Porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali v tomto prípade postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Porušovateľ pokračoval v konaní, aj keď mal zákonnú povinnosť podrobiť aplikovanú právnu úpravu kontrole ústavnosti“,* a opísala, v čom spočíva podľa jej názoru rozpor položky č. 20 b Sadzobníka súdnych poplatkov [príloha zákona Slovenskej národnej rady

č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o súdnych poplatkoch“) s ústavou.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví, že postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 17 Co 567/2013, sp. zn. 13 Co 283/2014, sp. zn. 5 CoE 85/2013, sp. zn. 13 Co 282/2014 z 18. februára 2014, sp. zn. 13 Co 285/2014 z 18. februára 2014, sp. zn. 13 Co 284/2014, sp. zn. 13 Co 286/2014, sp. zn. 13 Co 287/2014 a sp. zn. 14 Co 665/2013 a napadnutými uzneseniami bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň navrhla napadnuté uznesenia krajského súdu zrušiť a veci mu vrátiť na ďalšie konania. Taktiež požadovala priznať jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

Sprihliadnutím na obsah sťažností uvedených vo výrokovej časti tohto uznesenia, z ktorého je nepochybná právna a skutková súvislosť týchto sťažností, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu označených práv

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, c) proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval aj samotné sťažnosti podané ústavnému súdu, s návrhom nedoručila aj napadnuté uznesenia tak okresného súdu, ako aj krajského súdu. Predloženie rozhodnutí všeobecných súdov, proti ktorým sťažnosti smerujú, je pritom podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom.

V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Nad rámec uvedeného ústavný súd vo vzťahu k nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí zdôrazňuje, že v prípade opakujúcich sa neúplných podaní sťažovateľky je neakceptovateľné, aby sťažovateľka, právne zastúpená kvalifikovaným právnym

zástupcom, nerešpektovala zákon o ústavnom súde a predkladala naďalej také sťažnosti, ktoré neobsahujú základné náležitosti ustanovené týmto zákonom, hoci bola na túto skutočnosť viackrát upozornená (napr. III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012, I. ÚS 284/2012, I. ÚS 321/2012, I. ÚS 283/2012).

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosti vykazujú taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ich z uvedeného dôvodu odmietol už pri ich predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Na rámec ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 665/2013 a jeho uznesenie zo 17. decembra 2014 pre porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru z tých istých dôvodov napadla už skôr podanou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. marca 2014, avšak túto ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 625/2014-12 z 21. októbra 2014 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z rovnakých dôvodov, t. j. pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, preto aktuálnu sťažnosť nepovažoval v tejto súvislosti za neprípustnú v zmysle ustanovení § 24 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde, ale znova posudzoval, či došlo k splneniu podmienok konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2015